

powiaty: tucholski, świecki, grudziądzki, chełmiński, brodnicki, wąbrzeski, golubsko-dobrzyński,
toruński (bez miasta Torunia)

19.10.2009 r. — część pisemna

1. Zaznacz rok założenia Związku Pruskiego – antykrzyżackiej organizacji miast i rycerstwa w Państwie Zakonnym
 - a. 1409 r.,
 - b. 1394 r.,
 - c. 1440 r.,
 - d. 1453 r.

2. Zaznacz rok założenia Towarzystwa Jaszczurczego, którego współzałożycielem był Mikołaj z Ryńska – chorąży chełmiński.
 - a. 1357 r.,
 - b. 1394 r.,
 - c. 1397 r.,
 - d. 1409 r.

3. Nad jeziorem Mełno został zawarty pomiędzy Polakami a Krzyżakami pokój tzw. mełneński. W którym roku został zawarty?
 - a. 1409 r.,
 - b. 1414 r.,
 - c. 1422 r.,
 - d. 1444 r.

4. Historyczna ziemia chełmińska położona jest pomiędzy rzekami:
 - a. Osą, Rypienicą i Wisłą,
 - b. Osą, Pisą i Wisłą,
 - c. Drwęcą, Osą i Wisłą,
 - d. Drwęcą, Lutryną i Wisłą.

5. W jakiej z wymienionych miejscowości regionu znajduje się największa ilość sakralnych obiektów architektury gotyckiej?
 - a. w Golubiu-Dobrzyniu,
 - b. w Brodnicy,
 - c. w Grudziądzu,
 - d. w Chełmnie.

- 6. W którym z kościołów znajduje się zewnętrzna ambona:**
- Biskupicach,
 - Czarzu,
 - Kowalewie Pomorskim,
 - Unisławiu.
- 7. Po jakim atrybucie możemy rozpoznać św. Barbarę:**
- mieczu,
 - gołębicy,
 - lilii,
 - otwartej księdze.
- 8. Który z zamków w wymienionych miejscowościach był zamkiem biskupim:**
- Lipienek,
 - Wąbrzeźno,
 - Rogóźno,
 - Papowie Biskupim.
- 9. Zamek w Brodnicy przebudowany przez Annę Wazównę znany jest głównie:**
- z reprezentacyjnych sal,
 - bogatych attyk,
 - licznych polichromii,
 - zachowanej wysokiej wieży ostatniej obrony – donżonu (stołpu).
- 10. 11 rzeźb figur apostołów umieszczonych na konsolach z 1 połowy XIV w. znajdziemy w:**
- kościel Wniebowzięcia NMP w Chełmnie,
 - konkatedrze Świętej Trójcy w Chełmży,
 - kościel św. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty w Chełmnie,
 - kościel św. Jakuba w Toruniu.
- 11. Konkatedra p.w. Świętej Trójcy w Chełmży to budowla:**
- gotycka z elementami barokowymi,
 - renesansowa,
 - barokowa z elementami klasycystycznymi,
 - późnoromańska.
- 12. Nagrobek siostry króla Zygmunta III Wazy – królowy szwedzkiej Anny Wazówny starościny brodnickiej i golubskiej znajduje się w jednym z gotyckich kościołów:**
- Brodnicy,
 - Torunia,
 - Golubia-Dobrzynia,
 - Krakowa (na Wawelu).

- 13. Portal zamku w Zamku Bierzgłowskim zdobi gotycka ceramiczna rzeźba**
- patronkę Zakonu Krzyżackiego – Najświętszą Marię Pannę,
 - krzyżackiego fundatora klęczącego przed NMP,
 - postać na koniu, prawdopodobnie Krzyżaka i dwóch pieszych zbrojnych,
 - biskupa pruskiego Chrystiana w stroju pontyfikalnym.
- 14. Chrzcielnica przy łuku tęczowym kościoła farnego p.w. św. Mikołaja w Grudziądzu (kolegiaty) pochodzi z okresu**
- XIII – XIV w.,
 - XV w.,
 - XVI w.,
 - XVIII w.
- 15. Do jakiego z wymienionych zakonów należał barokowy kościół p.w. Wniebowzięcia N.M.P. w Topólnie:**
- Benedyktynów,
 - Paulinów,
 - Bonifratrów,
 - Jezuitów.
- 16. Zabytkowa chałupa w Chrystkowie należała do**
- mennonitów,
 - arian,
 - luteran,
 - anabaptystów,
- 17. Generał Józef Haller w okresie Niepodległej Polski osiadł na ziemi chełmińskiej w:**
- Sarnowie,
 - Pieraniu,
 - Gorzuchowie,
 - Robakowie.
- 18. Mątawy, Tryl i Zajączkowo Wielkie są związane z osadnictwem:**
- niemieckim,
 - szkockim,
 - olenderskim,
 - krzyżackim.

19. Skansen przy Muzeum Etnograficznym w Toruniu gromadzi zabytki kultury ludowej z terenu

- a. tylko Ziemi Chełmińskiej i Kujaw,
- b. tylko Kujaw i Krajny,
- c. tylko Ziemi Chełmińskiej i Krajny,
- d. Borów Tucholskich, Kaszub, Ziemi Chełmińskiej i Kujaw.

20. Panoplia to:

- a. motyw dekoracyjny z krzyżującym się uzbrojeniem lub sztandarami,
- b. herb kolatora,
- c. motyw dekoracyjny inaczej nazywany chwostami,
- d. herb biskupa sufragana.

21. Kozłak i paltrak to:

- a. potoczne nazwy młodego kozła sarny,
- b. rodzaje wiatraków drewnianych,
- c. zaczepy pni drzewnych w trakach czyli piłach tartacznych,
- d. żadne z wyżej wymienionych pojęć.

22. Sandry to utwory powstałe na skutek działalności:

- a. wód podziemnych,
- b. morza,
- c. wód fluwiogłacjalnych,
- d. wiatru.

23. Który z wymienionych rezerwatów przyrody na terenie województwa jest rezerwatem faunistycznym:

- a. Wronie,
- b. Rzeka Drwęca,
- c. Bachotek,
- d. Ostrów Panieński.

24. Który Park Krajobrazowy spośród wymienionych jest największy:

- a. Tucholski,
- b. Brodnicki,
- c. Wdecki,
- d. Górznieńsko-Lidzbarski.

- 25. Gdzie znajduje się siedziba Brodnickiego Parku Krajobrazowego:**
- w Brodnicy,
 - Górznie,
 - Zbicznie,
 - Grzmięcy.
- 26. Który z wymienionych rezerwatów przyrody na terenie północnej części województwa jest rezerwatem przyrody chroniącym cisy:**
- Jamy,
 - Rogóżno-Zamek,
 - Wierzchlas,
 - Jar Brynicy.
- 27. Początek znakowanego szlaku turystycznego PTTK jest oznaczony:**
- kółkiem w kolorze szlaku,
 - białym kółkiem, wewnątrz którego jest kółko z kolorem szlaku,
 - kółkiem biało-czerwonym lub biało-czarnym,
 - białym kółkiem lub kolorowym trójkątem.
- 28. Jaki akt prawny określa zasady uzyskiwania uprawnień przewodnika turystycznego i jego zadania?**
- Ustawa z dnia 27.08.1998 r. o turystyce zorganizowanej,
 - Ustawa z dnia 29.08.1997 r. o usługach turystycznych,
 - Ustawa z dnia 28.09.1999 r. o turystyce i krajoznawstwie,
 - Ustawa z dnia 28.07.1996 r. o uprawianiu turystyki i krajoznawstwa.
- 29. Jakie dokumenty i oznaczenia upoważniają przewodnika do prowadzenia zorganizowanej wycieczki?**
- wystarczy tylko identyfikator przewodnicki,
 - wystarczy tylko legitymacja przewodnicka,
 - konieczny jest identyfikator i odznaka („blacha”) przewodnicka,
 - łącznie identyfikator i legitymacja przewodnicka oraz wskazane jest zlecenie.
- 30. Będąc z wycieczką w terenie, w oddaleniu od osad ludzkich w obliczu zbliżającej się burzy należy:**
- wyjść na otwarty teren, by móc ustalić możliwe kierunki wyładowań atmosferycznych,
 - schować się pod duże drzewo o możliwie gęstej, szerokiej koronie w celu uniknięcia przemoczenia,
 - unikać eksponowanych miejsc, odłożyć telefon, metalowe przedmioty, usiąść lub kucnąć, izolując się od podłoża,
 - kontynuować wędrówkę, wyłączając jedynie telefony komórkowe.